9. Самуельсон П. **Економіка** : [Підручник] / Поль Самуельсон. – Л. : Світ, 1993. – 493 с.

10. Шумпетер Й.А. **Теория экономического развития** / Йозеф Алоис Шумпетер ; [перевод В.С. Автономова и т.д.]. – Воспроизводится по изданию: Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. М.: Прогресс, 1982. – М. : Директмедиа Паблишинг, 2008. – 355 с.

11. Mankiv N. Gregory. **Principels of economics**. Sixth Edition [Harvard University] / N. Gregory Mankiv. – South-Western Cengage learning, 2010. – 856 p.

Рецензент: д.е.н., професор Левицька І.Д.

УДК 332

І. О. ТИМОШЕНКО

ФОРМУВАННЯ ПРІОРИТЕТІВ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ З УРАХУВАННЯМ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ

У статті висвітлено аспекти формування пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівнів. Базуючись на методах економіко-статистичних та експертних оцінок в процесі дослідження застосовано економіко-математичний інструментарій.

The article covers the aspects of forming the priority areas of investment activity on a branch and regional levels and is based on economic and statistics and expert estimates methods, also using economic and mathematical framework.

Ключові слова: інвестиційні пріоритети, інноваційний розвиток, науково-технічний
розвиток, «полюси зростання».

Постановка проблеми. Формування пріоритетів регіональної інноваційної політики є першочерговим елементом державної інвестиційної політики. Саме вона дозволяє використовувати наявний національний ресурсний потенціал для забезпечення довгострокових та

© Тимошенко І.О. – здобувач Національного університету водного господарства та природокористування

короткострокових цілей і завдань соціально-економічного розвитку як регіону так і держави в цілому.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання регіональної галузевої політики у інноваційно-інвестиційній сфері опрацьовані у роботах таких вітчизняних науковців, як: Біла С.О., Войчук М.В., Микитюк П.П., Осецький В.Л., Павлов В.І., Павліха Н.В. та ін. Разом із тим, питання потребує поглибленого дослідження із прив'язкою до конкретних галузей та проектів, що впроваджуються у різних регіонах України.

Метою статті є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка практичних пропозицій щодо удосконалення системи формування пріоритетів інвестиційної політики з урахуванням ресурсного потенціалу регіону.

Завдання та цілі статті. Відповідно до мети передбачено вирішити такі завдання: проаналізувати стан науково-технічного та інноваційно-інвестиційного розвитку галузей; дослідити методичні підходи до формування галузевих інноваційно-інвестиційних пріоритетів; виявити індикатори та критерії досягнення цілей інноваційно-інвестиційного регіонального розвитку на прикладі окремих галузей.

Виклад основного матеріалу. Загальні етапи та елементи методології програмування науково-технічних та інноваційно-інвестиційних процесів на регіональному рівні (табл. 1) викладені на основі практичного досвіду участі автора у процесах програмування заходів регіонального розвитку у відповідності до положень Постанови КМУ «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм» [4].

Систематизовані автором етапи та елементи програмування науково-технічного та інноваційно-інвестиційного регіонального розвитку включають низку теоретико-методологічних і практичних аспектів, апробованих при розробці регіональних економічних програм Рівненської області та підготовці пропозицій до загальнодержавних програм соціально-економічного розвитку. Найбільш проблемним з точки зору практичної реалізації є останній етап - мобілізація фінансових ресурсів на реалізацію наукових та інноваційно-інвестиційних проектів з рахунок коштів державного і обласного бюджету.

Таблиця 1

Етапи та елементи методології програмування науково-технічних та інноваційно-інвестиційних процесів на рівні регіону

Зміст етапів	Методико-організаційний зміст елементів програмування
I Теоретико-методологічне обгрунтування стратегії та механізмів управління	1. Обгрунтування стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку регіону. 2. Обгрунтування стратегічних пріоритетів науково-технічної та інноваційної політики.
II Аналіз законодавчо-нормативного забезпечення	1. ЗУ «Про наукову та науково-технічну діяльність». 2. ЗУ «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки». 3. ЗУ «Про інноваційну діяльність». 4. ЗУ «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні». 5. Інші законодавчі та нормативні акти, у т.ч. в контексті забезпечення сталого розвитку.
III Модельне забезпечення методами аналізу та прогнозування економмічних процесів	1. Метод комплексного аналізу. 2. Методи прогнозування. 3. Методи стратегічного програмування. 4. Методи оцінки ефективності.
IV Аналіз інформаційної бази для моделювання та прийняття рішень	1. Моніторинг науково-технічного та інноваційно-інвестиційного потенціалу регіону (статистична інформація). 2. Бази даних причетних організацій, установ. 3. Інтернет ресурси.
V Створення програмно-цільової організаційної структури	1. Створення регіональних координаційних рад, центрів. 2. Створення технопарків, їх філій.
VI Мобілізація фінансових ресурсів на наукові та інноваційно-інвестиційні проекти	1. Фінансування за рахунок державного, обласного бюджету. 2. Застосування системи пільг та преференцій. 3. Опосередковані мотиваційні методи регіонального рівня.

Джерело: розроблено автором із врахуванням [4]

Структура техніко-економічного обґрунтування пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня може включати економічний, соціальний, науково-технічний та ресурсний блоки, а також характеристику головних проблем, що стоять перед галуззю, шляхів технологічного оновлення підприємств, впровадження процесових, продуктових,організаційних та маркетингових інновацій.

Аналіз практичної реалізації пріоритетних програмних напрямів інноваційної діяльності на регіональному рівні потребує оцінки науково-технічної, еколого-економічної та соціальної результативності галузевих інноваційно-інвестиційних пріоритетів, оскільки на практиці окремі законодавчо-нормативно визначені пріоритети, в умовах відсутності заходів стимулювання, набувають виключно «декларативного» характеру. Головними вадами існуючої моделі формування стратегічних пріоритетних напрямків є: несвоєчасна актуалізація галузевих напрямків статистичних спостережень відповідно до нових економічних умов та затверджених законами і нормативними актами інноваційних пріоритетів; наявність суттєвих галузевих та регіональних інноваційних дисбалансів тощо.

Це обумовлює потребу аналітично обґрунтованих коректив обраних економічних моделей формування пріоритетів регіонального інноваційно-інвестиційного розвитку. У якості інформаційного інструментарію для здійснення подібних аналітичних розробок застосовується як традиційна статистична методологія, так і комплекси експертних, синтетичних методів оцінки, здійснення яких не потребує значних додаткових ресурсів та можуть бути організовані шляхом співпраці зацікавлених органів місцевої виконавчої влади із місцевими експертними фокус-групами.

Основою для відпрацювання методичних засад щодо розроблення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня служить єдиний на сьогодні нормативний акт від 2003 року, який регулює організацію процесу розроблення інноваційних пріоритетів, - це спільний наказ Міністерства фінансів України, Національної Академії наук України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства промисловості

України та Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендації щодо розроблення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня» (надалі – Методичні рекомендації) [5].

На думку автора, не зважаючи на докладно виписаний механізм формування середньострокових пріоритетних інноваційних напрямів, зазначені вище Методичні рекомендації містять низку посилань на нині відсутні джерела, застарілі форми аналітичної та статистичної інформації, що вимагає докладної актуалізації викладених методичних підходів. Ряд визначених у рекомендаціях критеріїв та індикаторів науково-технічного та технологічного розвитку галузей і регіонів або не доступні у межах офіційних інформаційно-аналітичних джерел, або є надлишковими з точки зору достатності вихідних даних для здійснення об'єктивної оцінки інноваційно-інвестиційної сфери у галузі чи регіоні аналітично-експертними групами у складі органів управління.

Автором пропонується власний критичний погляд на вказані вище Методичні рекомендації із пропозиціями щодо їх удосконалення при прийнятті актуалізованих управлінських рішень та нормативних документів у відповідності із сучасними реаліями (табл.2).

Пропонується уточнити окремі назви етапів формування пріоритетних напрямів із врахуванням доступних вітчизняних баз даних для аналізу. Так, щодо першого етапу, - система базових статистичних показників дає можливість об'єктивно дослідити галузевий стан інноваційного розвитку, натомість, зміст аналізу стану «технологічного» розвитку галузі, визначений діючою редакцією Методичних рекомендацій, є дещо розмитим з огляду на відповідність наявним статистичним індикаторам стосовно галузевих показників інвестиційного характеру.

Пропонується не розділяти на окремі етапи аналіз інноваційного потенціалу та аналіз виконання інноваційних проектів, оскільки їх інформаційне наповнення формується фактично на основі одного джерела – інформації профільних підприємств галузі, які реалізовували інноваційно-інвестиційні проекти у звітному періоді.

Таблиця 2

Етапи розроблення та формування середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня

№ етапу	Діюча редакція «Методичних рекомендацій»	№ етапу	Пропозиції автора по внесенню змін до «Методичних рекомендацій»
1	Аналіз стану науково-технічного та технологічного розвитку галузі	**1**	Аналіз стану науково-технічного та інноваційно-інвестиційного розвитку галузі
2	Аналіз інноваційного потенціалу галузі	**2**	Аналіз виконаних проектів та інноваційно-інвестиційного потенціалу галузі
3	Аналіз виконання інноваційних проектів, що реалізуються в даній галузі		
4	Проведення маркетингових досліджень середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня	**3**	Проведення експертних галузевих досліджень у сфері інновацій та інвестицій
5	Формування середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня	**4**	Формування галузевих середньострокових пріоритетних інноваційно-інвестиційних напрямів

Джерело: складено автором

Що стосується проведення маркетингових досліджень ринку продукції за кожним видом економічної діяльності галузі на третьому етапі, - то проведення таких досліджень потребує додаткових бюджетних фінансових ресурсів, що, на думку автора, не є достатньо виправданим економічно та складним з позиції регламентації використання цільових бюджетних видатків. Відтак, доцільним є застосування менш затратного та більш реалістичного експертного методу проведення галузевих досліджень.

За десять років з часу затвердження Методичних рекомендацій втратили актуальність ряд основних джерел інформації для визначення техніко-економічних показників щодо оцінки тенденцій розвитку галузей за видами

економічної діяльності. Зокрема, відмінені статистичні форми: № 2-кб «Звіт про введення в дію будівель, споруд, основних фондів та інвестиції в основний капітал», № 2-пром (інновація) «Звіт про інноваційну активність підприємства», № 5-нт (матеріали) «Звіт про створені вперше в Україні нові види сировини, матеріалів, речовин», № 6-нт (ліцензії) «Звіт про продаж ліцензій на об'єкти інтелектуальної власності».

Алгоритм формування пріоритетів передбачає складання аналітичних таблиць, що містять вихідну інформацію про науково-технічний та інноваційний стан кожної галузі економічної діяльності. Методичними рекомендаціями передбачено перелік показників, які також мають бути оптимізовані та приведені у відповідність до існуючої бази статистичних обстежень. Відповідні пропозиції зведені до табл. 3.

Низка показників Методичних рекомендації може застосовуватись скоріше для оцінки ефективності роботи галузей промисловості, а не для визначення пріоритетних напрямків інноваційно-інвестиційного розвитку. Показники обсягу інноваційних капіталовкладень відносно річного рівня амортизаційних відрахувань, розміру доходу від інноваційних капіталовкладень за рік відносно обсягу інноваційних капіталовкладень, індексів продуктивності праці та рентабельності інноваційної продукції важливі для галузевого аналізу ринків при прийнятті інвесторами інвестиційних рішень на мікрорівні підприємств. Проте, специфіка формування інформаційно-аналітичного поля для визначення органами управління галузевих пріоритетів інноваційного розвитку передбачає об`єктивну аналітичну оцінку пріоритетності тієї чи іншої сфери для стратегічного розвитку регіональної економіки на макрорівні. Тобто, деталізація на рівні суто виробничих показників, на думку автора, лише ускладнює процес аналізу, не даючи при цьому достатнього матеріалу для формулювання висновків і узагальнень на рівні галузі чи регіону.

Отже, ***на першому етапі***, здійснюється галузевий аналіз стану науково-технічного та інноваційного розвитку.

Стосовно удосконалення системи показників, - індекс обсягу виробництва інноваційної продукції у діючій редакції Методичних рекомендацій доцільно замінити індексом

Таблиця 3

Система показників для аналізу стану науково-технічного та інноваційного розвитку галузей

Показники у діючій редакції «Методичних рекомендацій»	Пропозиції автора по внесенню змін до «Методичних рекомендацій»
1	2
Обсяг інноваційних капіталовкладень відносно річного рівня амортизаційних відрахувань	*Показник не актуальний*, практично не впливає на прийняття рішень щодо пріоритетності галузей промисловості
Обсяг інноваційних капіталовкладень за рік відносно загальних інвестицій в основний капітал	***Показник актуальний***, джерела інформації доступні
Розмір доходу від інноваційних капіталовкладень за рік відносно обсягу інноваційних капіталовкладень	*Показник не актуальний.* Обрахування показника ускладнене через відсутність доступних джерел систематизованої інформації щодо розміру доходу від інноваційних капіталовкладень по галузях промисловості
Розмір сукупного фінансування розвитку науки і техніки відносно обсягу виробництва продукції	***Показник актуальний***, джерела інформації доступні. Нова назва: ***Обсяг фінансування науково-технічних робіт відносно обсягу реалізованої інноваційної продукції***
Обсяг продажу новоствореної продукції за рік відносно річного загального обсягу продажу	***Показник актуальний***, джерела інформації доступні. Нова назва: ***Обсяг реалізованої інноваційної продукції відносно загального обсягу реалізованої промислової продукції***
Кількість впроваджених винаходів за рік відносно їх загальної кількості	***Показник актуальний***, джерела інформації доступні. Нова назва: ***Кількість впроваджених нових технологічних процесів до загальної кількості промислових підприємств***
Індекс обсягу виробництва інноваційної продукції	***Показник актуальний***, потребує уточнення. Нова назва: ***Індекс виробництва інноваційної продукції***
Індекси продуктивності праці	*Показник не актуальний*, практично не впливає на прийняття рішень щодо пріоритетності галузей промисловості, статистична методика обрахування по галузях промисловості відсутня

продовження табл. 3

1	2
Рентабельність інноваційної продукції	*Показник не актуальний*, практично не впливає на прийняття рішень щодо пріоритетності галузей промисловості, статистична методика обрахування по кожній з галузей промисловості відсутня
Динаміка впровадження інновацій	***Показник актуальний***, джерела інформації доступні

Джерело: складено автором

виробництва інноваційної продукції, який розраховується як відношення кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації до кількості підприємств, що реалізовували промислову продукцію. Динаміку впровадження інновацій пропонується розраховувати як зміну (збільшення/зменшення) впроваджених нових технологічних процесів по відношенню до попередніх років у відсотках.

На ***другому етапі*** розроблення і формування галузевих інноваційних пріоритетів здійснюється аналіз виконаних проектів та потенціалу галузі. Він базується на попередньому галузевому аналізі стану науково-технічного та інноваційного розвитку та низці додаткових параметрів, які визначені Методичними рекомендаціями та опрацьовані з метою актуалізації (табл.4). На думку автора, видається можливим заміщення низки громіздких, надлишкових показників, які надто складні в опрацюванні та отриманні первинних даних, шляхом застосування апробованої методології оцінки сил конкурентоспроможності.

Важливим показником для оцінки перспективності галузей є розподіл загального обсягу фінансування інноваційної діяльності. Автором опрацьовано статистичні дані за 2008-2012 рр. та для більш об'єктивної галузевої характеристики взято сумарний п'ятирічний обсяг коштів за п'ятьма джерелами фінансування: власні, бюджетні (державний і місцевий бюджет) кошти, а також залучені кредитні ресурси і кошти вітчизняних та іноземних інвесторів (табл. 5).

Таблиця 4

Аналіз виконаних проектів та інноваційного потенціалу галузей

Показники у діючій редакції «Методичних рекомендацій»	Пропозиції автора по внесенню змін до «Методичних рекомендацій»
Аналіз забезпечення підприємств галузі інвестиційними ресурсами (обсяг, структура, джерела та види)	***Показники актуальні***, пропонується їх об`єднання відповідно до затверджених статистичних форм. Нова назва: ***Розподіл загального обсягу фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності***
Аналіз обсягів та структури (строки, напрями та види) кредитних вкладень у підприємства галузі	
Оцінка конкурентоспроможності галузевих виробництв з позиції зіставлення рівня базових технологій та досягнутого світового технологічного рівня	***Показники актуальні***, проте єдине джерело статистичної інформації по галузях відсутнє. Пропонується застосувати методологічний підхід дослідження сил конкурентоспроможності. Нова назва: ***Оцінка конкурентоспроможності галузевих виробництв в контексті забезпечення реальних потреб розвитку галузі***
Аналіз інноваційного та технологічного потенціалу провідних виробництв галузі в контексті можливості забезпечення реальних потреб розвитку галузі та зіставлення з потенціалом аналогічних передових світових виробництв	
Проведення маркетингових досліджень сегментів споживання продукції галузі на внутрішньому та зовні-ньому ринках, а також можливості включення галузевих виробництв у глобальні технологічні ланцюги, участі у міжнародному поділі праці	
Аналіз структури та кон'юнктури сегменту забезпечення галузі сировиною, матеріалами та енергоресурсами	
Аналіз забезпечення галузі трудовими ресурсами в контексті оцінки їх освітньо-професійного рівня	*Показник не актуальний*, джерела інформації відсутні.
Аналіз виконання інноваційних проектів за допомогою оцінки їх ефективності за критеріями: науково-технічна, економічна та соціальна ефективність	***Показник актуальний***, методологія обрахування наведена автором у розділі 2.1. (табл.2.3.)

-Джерело: складено автором

Таблиця 5

Розподіл загального обсягу фінансування інноваційної діяльності за джерелами та видами економічної діяльності

(*млн. грн.*)

	Усього	**у тому числі за рахунок коштів**				
		власних	бюджетних	вітчизняних інвесторів	іноземних інвесторів	кредитів
	2008-2012	2008-2012	2008-2012	2008-2012	2008-2012	2008-2012
Всього промисловість	**49703,1**	**29789,5**	**609,1**	**181,3**	**5347,8**	**13956,7**
Добувна промисловість	2987,9	2795,6	41,2	77,4	1,2	72,5
Виробництво харчових продуктів та напоїв	**3715,4**	**3373,6**	0,4	0,7	22,6	318,1
Легка промисловість	209,1	183,4	1,2	0,9	20,5	3,1
Оброблення деревини, вироби з деревини	1871,2	140,5	0,2	0,5	1,1	1728,9
Хімічна та нафтохіміч-на промисловість	**8983,4**	3225,5	235,2	1,4	**5086,1**	435,2
Металургійне виробництво, готові металеві вироби	**3936,1**	**3854,3**	7,5	13,1	0,7	60,5
Машинобудування	**11930,2**	**11354,2**	243,9	44,1	187,3	100,7
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	**12354,4**	1659,8	79,5	42,2	5,3	**10567,6**

Джерело: систематизовано автором на основі статистичних даних [7]

Найбільші обсяги фінансування упродовж 2008-2012 рр. надійшли для реалізації інноваційних проектів у галузях

машинобудування (*11930,2 млн.грн.*) і виробництва та розподілення електроенергії, газу та води (*12354,4 млн.грн.*), при цьому остання профінансована переважно за рахунок кредитних ресурсів (*10567,6 млн.грн.*). Звертає на себе увагу значна доля іноземного інвестування у розвиток хімічної і нафтохімічної промисловості (*5086,1 млн.грн.*), в той час як галузь виробництва харчових продуктів та металургійного виробництва переважно фінансуються за рахунок власних коштів підприємств. Загалом, аналіз табл. 5 додатково підтверджує галузеву спрямованість інноваційно-інвестиційних процесів в Україні із пріоритетним розвитком машинобудівних, хімічних та металургійних виробництв. Проте, зростання з року в рік обсягів інвестування у сферу виробництва харчових продуктів, виробництво електроенергії, газу і води свідчить про наявність перспективного потенціалу цих галузей для інноваційно-інвестиційного розвитку економіки України.

Третім етапом аналізу розробки та формування середньострокових інноваційно-інвестиційних пріоритетів є проведення *експертних галузевих досліджень*. Пропонується застосовувати *дві групи індикаторів*: індикатори використання інноваційного потенціалу (*інноваційні ресурси*) та індикатори ефективності реалізації галузевого пріоритету (*інноваційні продукти*).

Уникнути декларативності можна шляхом залучення до процесів планування представників реального сектору економіки, менеджменту та експертних фокус-груп. Найбільш актуальною є участь таких фокус-груп на ***останньому четвертому етапі*** формування галузевих інноваційно-інвестиційних пріоритетів. Методичними рекомендаціями визначені три методи, які можуть бути використані робочими групами: метод «мозкової» атаки, метод сценаріїв та метод експертних оцінок. На практиці усі ці методи застосовуються регіональними робочими групами та фактичним результатом їхньої роботи є сформовані середньострокові пріоритетні напрями інноваційного розвитку із узагальненими супутніми матеріалами техніко-економічного обґрунтування.

Методичними рекомендаціями передбачено визначення оціночних параметрів кожного пріоритетного напряму за трьома критеріями: ступінь актуальності (висока, середня,

низька, не визначена), очікувані строки реалізації та перешкоди на шляху реалізації. Однак, зважаючи на те, що пріоритетні напрямки визначаються не лише під вже діючі інноваційні проекти, а у більшій мірі зорієнтовані на галузеві переспективні проекти, відсутній власне об'єкт визначення термінів реалізації. Більше того, термін реалізації середньострокових заходів є стандартним у державному програмуванні та сягає 5 років, що регламентується законодавством про державне прогнозування і розроблення програм соціально-економічного розвитку України [1].

На основі викладеного аналітичного та статистичного матеріалу у таблиці 6 уточнено висновки щодо актуальності та дієвості кожного із галузевих інноваційно-інвестиційних пріоритетів.

Таблиця 6

Критерії оцінки галузевих пріоритетів інноваційного розвитку

Пріоритети	Галузь промисло-вості	Висновки щодо актуальності і дієвості пріоритету
1	2	3
Модернізація електростанцій та електромереж; нові та відновлювані джерела енергії	Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	**Низький рівень** використання інноваційного потенціалу. Незначний обсяг впровадження інновацій у порівнянні до рівня фінансування галузі у т.ч. НТР. Про перспективність галузі свідчить суттєве зростання обсягів впровадження інновацій впродовж 2009-2012 рр. та оцінки експертів.
Машинобудування та приладобудування; розвиток високоякісної металургії	Машинобудування	**Достатній рівень** використання інноваційного потенціалу. Найбільш перспективна галузь промисловості за усім комплексом оцінок.
	Металургійне виробництво, готові металеві вироби	**Середній рівень** використання інноваційного потенціалу. Актуальність пріоритету обумовлена специфікою промислового потенціалу України.

продовження табл. 6

1	2	3
Нанотехнології, мікроелектроніка, ІТ-технології, телекомунікації		Задекларований програмний пріоритет **актуальний** з огляду на світові економічні тенденції, проте відсутні бази статистичної оцінки ефективності інновацій
Удосконалення хімічних технологій, нові матеріали, розвиток біотехнологій	Хімічна та нафтохімічна промисловість	**Достатній рівень** використання інноваційного потенціалу. Серед головних перешкод: сировинна залежність галузі від зовнішніх постачань
-	Легка промисловість	Галузь не увійшла до програмних пріоритетів, хоча має певний потенціал, підтверджений високою динамікою впровадження інновацій у 2009-2012 рр.
Високотехнологічний розвиток сільського господарства і переробної промисловості	Виробництво харчових про-дуктів та напоїв	**Середній рівень** використання інноваційного потенціалу на фоні помірної динаміки впровадження інновацій та незначного рівня фінансування НТР
Транспортні системи		Оцінка актуальності можлива лише на основі спеціалізованих обстежень, статистична галузева оцінка інновацій не здійснюється
Охорона і оздоровлення людни та навколишнього середовища		Оцінка актуальності можлива лише на основі спеціалізованих обстежень, статистична галузева оцінка інновацій не здійснюється
-	Оброблення деревини, виро-би з деревини	Галузь не увійшла до програмних пріоритетів, хоча має певний потенціал, підтверджений високою динамікою впровадження інновацій у 2009-2012 рр. та специфіку промисловості західних регіонів
-	Добувна промисловість	Галузь не увійшла до програмних пріоритетів, хоча має певний потенціал, підтверджений високою динамікою впровадження інновацій у 2009-2012 рр.

Джерело: систематизовано автором на основі статистичних даних [6]

Разом із запропонованим автором у цьому розділі алгоритмом прийняття управлінських рішень у частині планування галузевих і регіональних інноваційних пріоритетів, з метою забезпечення ефективного розкриття та впровадження проектів у рамках регіональних «точок зростання», на думку автора, доцільними є планування низки додаткових заходів:

1. Забезпечення проведення об'єктивної зовнішньої незалежної (за участі зовнішніх експертів та науковців) комплексної оцінки соціально-економічного розвитку регіонів, підготовки пропозицій щодо вирішення проблемних питань регіонів тощо.

2. Створення Єдиного електронного реєстру інноваційних проектів; забезпечення підтримки функціонування спеціалізованих Інтернет-порталів, на яких у вільному доступі міститься інформація про інноваційно-інвестиційні проекти, інвестиційні переваги та можливості регіонів України.

3. Розробка та впровадження комплексу заходів іміджевого характеру з метою представлення України та її регіонів як територій, відкритих для системних інвестицій; забезпечення широкого інформаційного доступу потенційних інвесторів до проектів у пріоритетних сферах економіки.

Висновки. Запропоновано застосування методів економіко-статистичних та експертних оцінок галузевих і регіональних інноваційно-інвестиційних проектів із використання економіко-математичного інструментарію. Опрацьовано діючі на сьогодні нормативні акти у сфері методичного забезпечення процесів розробки середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня**, під які** формуються конкретні завдання, визначаються джерела фінансування та заходи стимулювання при реалізації на конкретних підприємствах, установах та організаціях області.

Бібліографія

1. **Про державне прогнозування та розроблення програм економічного та соціального розвитку України:** Закон України від 23.03.2000 № 1602-III // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2000. - № 25.

2. **Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні:** Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3715-17

3. **Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки:** Закон України від 11.07.2001 №2623-III (зі змінами) [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2623-14

4. **Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм: Постанова Кабінету Міністрів України від 31.01.2007 р. N 106** [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-п

5. **Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого та регіонального рівня: Наказ Міністерства фінансів України, Національної Академії наук України, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України, Міністерства промисловості України та Міністерства освіти і науки України від 09 липня 2003 р.** [Електронний ресурс] // Інформаційно-правовий портал «Закони України» - Режим доступу: http://www.uazakon.com/document/fpart90/idx90768.htm

6. **Статистичний щорічник Рівненської області: 2011 р.** / Головне управління статистики у Рівненській області, за ред. Ю.В.Мороза. – Рівне, 2012. – 479 с.

7. **Звітна документація** [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/instr_1_innov_11.doc

Рецензент: д.е.н. професор Павлов В.І.